Кроль Володимир
старший викладач
Федірко Павло
к.т.н., доцент
Морозов Валерій
викладач
кафедра ремонту машин і енергообладнання
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ПРО ОЦІНКУ ЯКОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА MOODLE ПОДІЛЬСЬКОГО ДАТУ

У Подільському державному аграрно-технічному університеті вже не перший рік розвивається комп'ютеризоване освітнє середовище на базі LMS Moodle. На різних етапах свого розвитку воно потребувало вирішення різноманітних питань: вибору програмного середовища для організації дистанційного навчання [1], реєстрації та навчання персоналу, зокрема методам роботи в LMS Moodle і методиці розробки тестових питань [2], [3], проведеня вебінарів [4], розробки спрощеної методики масової реєстрації студентів [5] і керування їх доступом до навчальних курсів, правильного поєднання у навчальних курсах елементів дистанційного навчання і практичної підготовки студента і запровадження змішаного навчання (blended education), яке поєднує кращі риси комп'ютерних технологій і традиційного (face to face) навчання [6].

На сьогоднішній день найбільш актуальною є проблема створення уніфікованих електронних навчальних курсів (ЕНК) і забезпечення їх якісного наповнення навчальними матеріалами.

Суть уніфікації полягає у створенні типової структури курсу, зрозумілої і звичної для студента, яка полегшує його навігацію у ЕНК і швидке одержання необхідної інформації. Ця структура не є і не може бути абсолютно жорсткою, але загальні підходи повинні співпадати у всіх навчальних курсах незалежно від їх розробників, забезпечуючи повноцінне функціонування системи Moodle і максимум зручності для студентів.

Разом з тим вітається широке використання додаткових матеріалів, в тому числі і розміщених на сторонніх серверах, які покращують сприйняття навчального матеріалу, сприяють розширенню кругозору студента і зростанню його інтересу до навчання.

Для забезпечення уніфікованого підходу при формуванні структури навчального курсу, була розроблена типова форма структурно-функціональної оцінки якості ЕНК. Цей документ був розісланий по всіх кафедрах університету для ознайомлення з ним розробників навчальних курсів, самооцінки їх власних розробок і підготовки до проходження атестації ЕНК.

Вищезгадану форму можна умовно розділити на дві частини: перша

стосується загальних відомостей про курс, а друга — розділів і тем, запланованих до вивчення, та організації контрольних заходів. Також вона містить рекомендовану структуру методичних матеріалів різних типів.

Крім того була проаналізована доцільність використання різних форматів представлення даних. Зрозуміло, що складові ЕНК, які призначенні для завантаження і друку у незмінному вигляді краще оформити у форматі pdf. Термінологічний словник вимагає обов'язкового використання ресурсу "Глосарій", так як у цьому випадку система Moodle, проаналізувавши навчальні матеріали, автоматично відшукає вміщені у нього терміни, зв'яже їх гіперпосиланнями і забезпечить оперативну допомогу в поясненні їх значень. Матеріали лекцій і лабораторно-практичних робіт та їх окремі частини можуть бути зв'язані між собою гіперпосиланнями, тому для них найкращим буде формат html, який найпростіше реалізувати, використовуючи ресурс Сторінка. Це не вимагає від розробника знання мови гіпертекстової розмітки, так як переформатування введеного у вбудований редактор тексту самостійно виконує LMS Moodle. Для скорочення об'єму публікації рекомендовані до використання формати зведені у таблицю.

Зауважимо, що використання зазначених форматів дозволить переглядати вміст всього навчального курсу в браузері, без залучення сторонніх програм, що особливо актуально для власників мобільних пристроїв.

Категорично не рекомендується розміщувати в ЕНК навчальні матеріали, набрані у розповсюджених текстових редакторах, наприклад MS Word. Цей формат не підтримується браузерами, тому для роботи з такими ресурсами прийдеться завантажувати необхідну інформацію на персональний компютер і придбавати ліцензоване програмне забезпечення для її перегляду. Це знижує зручність і опаративність роботи з ЕНК, призводить до додаткових витрат, а іноді і порушення авторських прав на програмне забезпечення.

Таблиця 1

Рекомендований ресурс Moodle або формат

Структурна складова ЕНК	Ресурс Moodle або формат
Анотація	Ресурс Сторінка
Робоча програма з дисципліни	Ресурс Сторінка або формат pdf
Термінологічний словник (Глосарій)	Ресурс Глосарій
Рекомендована література та Інтернет-ресурси	Ресурс Сторінка або URL
Журнал лабораторних робіт *	Формат pdf (ресурс Сторінка)
Перелік питань для здачі тестів, питання екзаменаційних білетів *, методичні матеріали до проходження практики *, Методичні вказівки до виконання РГЗ, курсової роботи чи проекту *	Ресурс Сторінка або формат pdf
Матеріали лекцій, лабораторних робіт та практичних занять, індивідуальні завдання	Ресурси Сторінка, Книга або Урок.

** - необов'язкові елементи ЕНК, які можуть бути не передбачені навальною програмою*

Також перевірці підлягають:

1. Додаткові матеріали з зазначенням їх типів та кількості, включаючи розміщені на сторонніх ресурсах;

2. Контрольні заходи, в тому числі питання (тести) для самоперевірки, тести по розділах, підсумковий тест;

3. Банк тестових питань з зазначенням кількості питань та використовуваних типів, їх розподілу за категоріями (розділами чи складністю);

4. Доступ до ЕНК (відкритий чи закритий), актуальність списків студентів.

Проведення змістовно-наукової експертизи навчального курсу покладається на ведучих викладачів кафедри, на якій розроблений ЕНК з залученням при необхідності навчально-методичної комісії факультету.

Запропоновані принципи оцінки ЕНК були затверджені у "Положенні про електронний навчальний курс освітнього середовища Moodle Подільського державного аграрно-технічного університету." Їх впровадження надасть можливість підвищити якість і зручність користування електронними навчальними курсами.

Список використаних джерел

1. Кроль, В.О. Федірко, П.П. Про вибір програмного середовища для організації дистанційного навчання. *Наука і методика:* Збірник науково-методичних праць. Київ: Аграрна освіта, 2007. Вип. 11. С.46 52.

2. Кроль, В. Канал YouTube URL: https://www.youtube.com/channel/UC3ZJXexN7Yd76difgOOBGfA

3. Кроль, В.О. Федірко, П.П., Морозов В.В. Тестування в Moodle як засіб навчання. *Аграрна освіта:* збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський, 2015 . Вип. 1. С. 176-178.

4. Кроль, В.О. Федірко, П.П. До вибору платформи для організації вебінарів. *АгроТерра:* освіта, наука та бізнес. 2016. №1(1) С.24-26.

5. Кроль, В.О., Федірко П.П., Морозов В.В. Розробка спрощеної методики масової реєстрації учасників навчального процесу в LMS Moodle і її реалізація. *Професійно-прикладні дидактики:* міжнародний науковий журнал. Кам'янець-Подільський, 2016 . Вип. 1. С. 94-99.

6. Кроль, В.О. Федірко П.П., Морозов В.В. Змішане навчання - основна тенденція сучасної освіти. *Аграрна наука та освіта Поділля:* збірник наукових праць міжнар. наук.-практ. конф. Ч.2. (14-16 березня 2017 р., м. Кам'янець-Подільський). Тернопіль : Крок, 2017. 405 с. С.367-369